

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование: Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научната специалност: „Икономика и управление“ (селско стопанство)

Автор на дисертационния труд: Гетоар Любеничи задочен докторант към катедра „Икономика“ при Аграрен университет, гр. Пловдив.

Тема на дисертационния труд: „Ролята на субсидиите за устойчивото развитие на агробизнеса в Косово“.

Становище от: доц. д-р Снежинка Константинова Стоянова, Университет по хранителни технологии – Пловдив, област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“, определена за член на научното жури със Заповед № РД-16-547 / 25.06.2019 г. от Ректора на АУ, Пловдив.

1. Актуалност на проблема.

Темата на дисертационния труд е актуална и добре формулирана.

Качеството на живот на населението в света може да се постигне чрез създаване и поддържане на жизнеспособни селски райони и производството на качествени селскостопански продукти. В този смисъл световното производство на храни трябва да се удвои до 2050 г., за да задоволи нуждите на нарастващото население и променящите се хранителни навици. Производството на храни е изправено пред последиците от изменението на климата върху биоразнообразието, качеството на почвата и водите, и изискванията на световния пазар.

Селскостопанската политика на различните държави се промени значително през последните десетилетия, за да се помогне на селските стопани да се справят с тези предизвикателства и да се отговори на променящите се нагласи и очаквания на хората. Тази политика обхваща широк кръг въпроси, включително качество на храните, проследимост, търговия и популяризиране на селскостопанските продукти на националните и световните пазари. Националните политики са насочени към трайно инвестиране в развитието на селските райони чрез финансово подпомагане на земеделските стопани и насърчаване на устойчиви и екологосъобразни практики.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационният труд е да се оцени ролята на институционалната подкрепа за устойчивото му развитие и предложат мерки за оптимизиране на използвания инструментариум, на база анализа на състоянието, развитието и потенциала на селското стопанство в Република Косово.

За реализиране на поставената цел се преминава през следните задачи:

1. Изясняване на теоретичните и методическите въпроси, свързани с държавните интервенции в аграрния сектор, с фокус върху същността на субсидиите, техния ефект и влияние върху земеделието.
2. Проучване на теорията и методиките за оценка на устойчивото развитие с акцент върху селското стопанство.
3. Разработване на методика за изследване, анализ и оценка влиянието на субсидиите върху резултатите в селското стопанство и ролята им за устойчивото му развитие.
4. Анализ и оценка на състоянието на производствения потенциал на земеделието в Република Косово.
5. Изследване разпределението на финансовата подкрепа по региони и сектори.
6. Установяване влиянието на субсидиите върху икономическата устойчивост на земеделските стопанства с различна специализация.
7. Дефиниране на възможности и варианти за подобряване на конкурентоспособността и устойчивостта на различните сектори на земеделието.
8. Формулиране на препоръки в посока устойчиво развитие на селското стопанство.

За целите на изследването за използвани различни методи за изследване и анализ. При теоретичния анализ на литературните източници приложение намира методът на съпоставянето. Приложени са сравнителен и графичен метод, метод на аналитичните групировки, метод на средните величини, статистически методи на изследване и анализ. Направена е оценка на влиянието на институционалните фактори върху устойчивото развитие на база на матрици за анализ на политики.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационния труд е написан в 194 стандартни страници и включва увод, три глави, изводи и препоръки, списък с използвана литература. Дисертацията е представена и с помощта на 47 таблици и 28 фигури.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Представената библиографска справка е от 172 источника, от които 5 на български език и 167 на английски език.

5. Приноси на дисертационния труд.

Справката за приносите включва научно-теоретични и практико-приложни приноси в дисертацията:

Научно-теоретични приноси

1. В анализа на различни литературни източници е предложена теоретична рамка за изясняване същността, съдържанието и особеностите на институционалната подкрепа в земеделието.

2. Въз основа на задълбочено проучване е установен и представен теоретичен модел, изясняващ връзката между устойчивото развитие и субсидиите в аграрния сектор.
3. Селектирана е интегрирана методика за изследване и оценка влиянието на обществената подкрепа върху устойчивото развитие.

Практико-приложни приноси

1. Чрез комплексен сравнителен анализ са проследени и оценени настъпилите промени в аграрната политика на Република Косово.
2. Методиката за анализ на политики изяснява влиянието на институционалната среда върху устойчивото развитие на земеделието в Косово.
3. Изведени са възможности за подобряване на устойчивото развитие на агробизнеса чрез институционална адаптация.
4. Моделирани са варианти за повишаване на устойчивостта на земеделието на база на интегриран подход, както и на отрасловите и структурните особености на сектора.

6. Критични бележки и въпроси.

Нямам критични бележки и въпроси към докторанта.

7. Публикувани статии и цитирания.

Представени са 5 статии – 1 самостоятелна и 4 в съавторство.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

В подкрепа на по-горе изложеното, считам че Гетоар Любеничи е разработил своя дисертационен труд на необходимото научно ниво. Усвоени са и са приложени различни изследователски анализи.

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оцена **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Гетоар Любеничи образователната и научна степен "доктор" по научната специалност научната специалност: „Икономика и управление" (селско стопанство).

Дата: 28.07.2020 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:
(доц. д-р Сн. Константинова)